

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Fredrik Karlström

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 1

Begäran om utlåtande om regeringens proposition med förslag till lagstiftning om höjning av sysselsättningsgraden för personer som fyllt 55 år.

ÅLR 2021/9981

2 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Social- och hälsovårdsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om regeringens proposition med förslag till lagstiftning om höjning av sysselsättningsgraden för personer som fyllt 55 år. Besluts lämna utlåtande enligt nedan.

Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, enligt 18 § 4 punkten kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning.

På Åland regleras omställningsskyddet i 6a kap. landskapslagen (ÅFS 2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Omställningsskyddet hör till landskapets lagstiftningsbehörighet till den del omställningsskyddet faller under främjande av sysselsättningen. Den utbildning som omfattas av omställningsskyddet ska öka yrkesfärdigheterna eller stödja företagsverksamhet och bidra till att personen snabbt får nytt arbete och således bör utbildningen anses omfattas av främjande av sysselsättningen som är landskapets behörighet. Då Åland saknar bestämmelser om ordnande av utbildning som omfattas av omställningsskyddet så kommer rätten till omställningsskydd inte att gälla i landskapet Åland, varken för en person som är försäkrad i en arbetslöshetskassa eller andra personer.

Därmed kommer inte heller regleringen av den uppsägande arbetsgivarens finansiering av omställningsskyddet innefattande utbildning och omställningsspenning att gälla i landskapet Åland.

Lagen om lagen om utkomstskydd för arbetslösa [i Finland], lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice [i Finland], lagen om ett kommunförsök [i Finland] som gäller främjande av sysselsättningen, arbetsavtalslagen, lagen om sjöarbetsavtal, lagen om tjänsteinnehavare i [finländska] kommuner och välfärdsområden och arbetstidslagen hör till rikets lagstiftningsbehörighet.

Förslagets innehåll

Syftet är att höja sysselsättningsgraden bland personer som fyllt 55 år och förbättra deras ställning på arbetsmarknaden och deras arbetsmotivation.

Det föreslås att systemet med tilläggsdagar med arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska slopas stegvis så att personer som är födda 1965 eller senare inte längre ska ha rätt till sådana tilläggsdagar. För personer födda 1963 och 1964 föreslås en höjning av åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar.

För personer som fyllt 55 år föreslås en ny modell för omställningsskydd. Modellen ska gälla löntagare som varit anställda hos samma arbetsgivare i minst fem år och som sagts upp av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker. Det föreslås längre sysselsättningsledighet vid uppsägning, omställningsspenning och rätt till utbildning till ett värde motsvarande två månaders lön.

Omställningsskyddet med utbildning och omställningsspenning ska enligt förslaget finansieras med en omställningsskyddspremie som den uppsägande arbetsgivaren betalar och en arbetslöshetsförsäkringspremie för alla arbetsgivare, utökad med en gemensam del som används för att finansiera omställningsskyddet.

För att förbättra arbetsmotivationen föreslås utökade möjligheter att välja deltidsarbete för personer som fyllt 55 år och varit anställda hos samma arbetsgivare i tre år.

Den föreslagna lagstiftningen avses träda i kraft den 1 januari 2023 förutom vissa delar av lagen om ändring av finansieringen av arbetslöshetsförmåner som avses träda i kraft den 1 augusti 2022.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen har inga kommentarer i övrigt till lagstiftningspaketet.